

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/201/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519202178
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519202178.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTON, a.s., IČO: 47 967 692, sídlo Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, proti žalovanému: G. D., H.. XX.XX.XXXX, C. Ž. XXX, XXX XX Ž., v konaní o zaplatenie 1.229,26 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 1.229,26 eur, úroky v sume 108,28 eur, úroky v sume 954,64 eur, úrok vo výške 25,50% ročne zo sumy 1.229,26 eur od 01.12.2018 do 15.11.2019, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.229,26 eur od 01.12.2018 do zaplatenia, poplatky v sume 39,65 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 03.04.2019 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 1.229,26 Eur s príslušenstvom a s trovami konania z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Poštová banka a.s., so žalovaným uzavrel dňa 06.11.2013 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažne prostriedky vo výške 1500 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Súčasťou tejto zmluvy sú aj Všeobecné a Obchodné podmienky pre úver. V súlade s obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť za poskytnutý úver zaplatiť úroky pri úrokovej sadzbe 25,50 % ročne. Žalovaný sa zaviazal tento úver splatiť v 72 mesačných splátkach po 42 eur. Žalovaný svoju povinnosť riadne neplnil a úver riadne nesplácal v stanovených lehotách, z tohto dôvodu právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 16.05.2016. Následne Poštová banka na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 06.11.2013 postúpila pohľadávku voči žalovanému na spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, IČO 47 967 692, Bratislava, t.j. na žalobcu v danom spore. Žalobca si v tomto spore uplatňuje nezaplatenú istinu vo výške 1.229,26 eur, úroky vo výške 108,28 eur, úroky vo výške 954,64 eur, úroky zo zostatku nezaplatenej istiny, t.j. zo sumy 1.229,26 eur vo výške 25,50% ročne od 01.12.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.229,26 eur od 01.12.2018 do zaplatenia, poplatky vo výške 39,65 eur ako aj trovy konania.

3. Pobyt žalovaného sa konajúcemu súdu nepodarilo zistiť, a preto vyvesil na úradnú tabuľu súdu ako aj na webové sídlo súdu oznámenie o podanej žalobe a to od 10.09.2019 do 10.10.2019, na ktoré žalovaný nereagoval.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 11.11.2019, z ktorého sa ospravedlnil žalobca. Na pojednávanie sa nedostavil ani žalovaný, súd preto v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu aj žalovaného.

5. Súd preskúmal Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.11.2013, z obsahu ktorej vyplynulo, že žalobca žalovanému poskytol úver vo výške 1500 € s úrokovou sadzbou 25,50 % ročne pri RPMN banky 28,70 % a priemernej RPMN 25,21% ročne, ktorý sa zaviazal splatiť v 72 splátkach po 42 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 15.12.2013, splatnosti každej ďalšej splátky do 15. dňa v mesiaci a zaplatiť v lehote konečnej splatnosti (zaplatením poslednej splátky) dňa 15.11.2018.

6. Zmluva o úvere zo dňa 06.11.2013 bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa Občianskeho zákonníka a zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

7. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluva o úvere zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (tzv. absolútny obchod - § 261 ods. 1 písm. d/). Zmluva o úvere je konsenzuálnym kontraktom, takže na vznik záväzkového právneho vzťahu z tejto zmluvy postačuje dohoda zmluvných strán o podstatných častiach zmluvy. Za tieto podstatné náležitosti je treba považovať záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy (limitu) týchto peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

9. Na základe žalobcom doloženého výpisu z účtu žalovaného mal súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 1500 eur. Keďže si žalovaný, nesplnil svoje povinnosti riadne a včas a z požičanej sumy uhradil len sumu 270,74 eur, súd vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.229,26 eur (1500-270,74). Rovnako súd dospel k záveru, že žalobcovi patria úroky vyčíslené ku dňu 30.11.2018, a preto zaviazal žalovaného na zaplatenie úrokov za obdobie do 30.11.2018 vo výške 108,28 eur a 954,54 eur. Žalovaného rovnako zaviazal aj na zaplatenie poplatkov vo výške 39,65 eur.

10. Základné ustanovenie každého zmluvného typu má kogentný charakter (§ 263 ods. 2), preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov.

11. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššie prístupnej výške ustanovenej zákonom, alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

12. Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých finančných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 Obchodného zákonníka).

13. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia, alebo mu tieto patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

14. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovanému zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ).

15. Súdna prax otázku doby, na ktorú sa dojednávajú úroky a úroky z omeškania v minulosti už riešila a zaujala v nej názor, že rozhodovacia prax aj právna literatúra je zajedno v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny.

16. Ani ust. § 658 ods. 1 OZ a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť; o dobe na ktorú tak možno urobiť mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu, v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškanií so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

17. Tomuto záveru zodpovedá i to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov všeobecne prijímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré oboje sú príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je treba ich odlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté (§ 517 ods. 2 Obč. zákonníka). Prítom platí, že môžu existovať vedľa seba. S takýmto názorom sa stotožňuje a aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí 6Co/167/2018.

18. V prejednanom spore zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 06.11.2013 vyplýva, že medzi stranami bola dojednaná výška úveru 1500 €, výška mesačnej splátky 42 €, dátum prvej platby do 15.12.2013, počet mesačných splátok 72, celkové náklady 1.379,95 €, dátum konečnej splatnosti 15.11.2019, splatnosť každej ďalšej platby vždy k 15. dňu v mesiaci, úroková sadzba 25,50%.

19. Medzi zmluvnými stranami teda nedošlo k dohode o tom, že žalobca má nárok na úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, keďže takúto dohodu nemožno vyvodiť zo žiadnych ustanovení uzavretej zmluvy. Zo zmluvy nevyplývajú ani žiadne dojednania, v zmysle ktorých by sa strany sporu dohodli o povinnosti žalovaného platiť zmluvný úrok iba do predčasnej splatnosti.

20. Vzhľadom na chýbajúcu výslovnú dohodu o dobe do kedy má žalovaný platiť zmluvný úrok (t.j. vzhľadom na absenciu dohody o povinnosti zaplatiť zmluvný úrok až do skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov, alebo do vyhlásenia predčasnej splatnosti) je potrebné vychádzať zo záveru o dojednaní platenia zmluvných úrokov do splatnosti (konečnej) úveru. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá dňom 15.11.2019, preto žalobcovi vznikol nárok na dohodnuté (zmluvné) úroky vo výške 25,50% ročne z istiny do 15.11.2019. Žalobca má teda nárok na zmluvný úrok z dlžnej istiny 1.229,26 € (vypočítanej ako rozdiel sumy vo výške 1500 €, ktorú žalobca poskytol žalovanému a sumy, ktorú mu žalovaný uhradil 270,7 €) od 01.12.2018 do 15.11.2019. Počnúc dňom 16.11.2019 už žalobca nemá právo na zmluvný úrok z istiny, preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

21. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškanií. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Nakoľko bol žalovaný v omeškani s plnením, súd ho zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.229,26 eur od 01.12.2018 do zaplatenia.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 4 rovnopisoch s prílohami.

U p o z o r n e n i e :

Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.